

هیزه پروکسیمه کانی ئیران لە سوریا بەرھو گرژى لەگەل ئیسرائیل ھەنگا و دەنین

نووسەران: کەسرا ئەعرابى ([Jason M. Brodsky](#)) و جەیسون م برادسکى ([Kasra Aarabi](#))

و: پێتەوس

لەو کاتەوەی ناکۆکییە کانی نیوان ئیسرائیل و حەماس لە 7ى مانگى 10 دەستى پى كرد، ئەو نیگە رانیبىھە يە كە رژیمی ئیران لەوانەيە هیرىشىكى بەرهىي لە ریگە تۆرى ميليشيا كانى لە ناوچەكەدا دەست پى بکات؛ ئەمەيش ھەرەشەيەكە كە بەردهوام دروستى كردووه. هەتا ئىستا زۆربەي سەرنجەكان تىشكىيان خستۇتە سەر حزبۈللاى لوبنان، كە كۆنترین و كوشندەترين نويىنەرى سوپايى پاسدارانى شۆرشى ئىسلامىي ئیرانە. لەگەل ئەوهەيشدا رەھەندىكى دىكە ھەيە بۇ پروکسیمه کانى تاران كە كەمتر سەرنجى لايەنەكانى دىكەي بۇ خۆي راکىشاوه؛ ئەو گرووبە ميليشيا يانە كە لە سوریا و عێراق لەلایەن ئیرانەوە كۆنترول دەكرىن.

دواى هیرىشەكە 7ى تشرىنى يەكەم، ئىسماعيل قائانى، فەرماندەي هیزى قودسى سوپايى پاسداران كە بەرپرسيا رەلە بەریوە بەردىنى تۆرى ميليشيا كانى رژیمی ئیران، چەندان گەشتى بۇ سوریا كردووه بۇ ھەماھەنگىكىردن لەگەل نويىنەرەكانى سوپايى پاسداران لەوى و لە عێراقى دراوسىي ئیران. سەرداھەكەي قائانى دواى زياتر لە 40 هیرىشى مووشەكى يان فرۇكە بىلەرەكە وانى لەلایەن نويىنەرەكانى تارانەوە بۇ سەر ھیزەكانى ئەمریكا لە سوریا و عێراق بەریوە چوو، بە ئامانجى تاقىكىردنەوەي ھېلە سورەكانى ئەمریكا و كۆنترۆلكردىنى ریگە زىادكىردىنى هیرىشە مووشەكىيەكان. ئەم هیرىشانە ھاوكات بۇون لەگەل چەندان راپورت كە ئاماژە بەوه دەكەن كە نويىنەرەكانى سوپايى پاسداران لە سوریا، دەستیان كردووه بە جوولە بەرھو سنورى ئیسرائىل. ھەروھا ميديا كانى سوریا ئاماژەيان بەوه كردووه كە يەكەي رەزۋان (Radwan Unit) ئى حزبۈللا لە مانگى تشرىنى يەكەمدا گەيشتوونەتە سوریا و لە نزىك ئیسرائىل بلاو كراونەتەوە. بەلام لەوانەيە رۇونترین ئاماژە دەربارەي رۆلى تەواوى بەرەي سوریا لە بەرەزبۇونەوە ئەگەری جەنگىكى فرەبەرەي سوپايى پاسداران لە دژى ئیسرائىل چەند رۆژىك لەمەوبەر بىت، بەدياريکراوى لە 22ى تشرىنى يەكەم؛ كاتىك قائانى سەردانى باش سورى سوورىاى كرد و "زورى ئۆپەراسىونى ھاوبەشى" بۇ سوپايى پاسداران و ھیزه پروکسیمه کان لە تەنيشت بەرزايىيەكانى جۆلان (گۆلان) دامەزراند.

پى دەچىت ئیرانىيەكان بەوريايىيەو بەكارھىنانى ھیزه پروکسیمه لايەنگر و ھاوبەشەكانيان لەگەل پىشکەوتەكانى ئیسرائىل لە ھەلمەتى لەناوبردىنى حەماس لە كەرتى غەززەدا پىوانە بکەن. لەگەل بەرھو پىشچوونى سەربازىي ئیسرائىل، چىرىي وەلامدانەوە لەلایەن ئەوهى پىي دەوتريت مىحورى خۆراڭرى (محور مقاومت) ئى سوپايى پاسداران زىاد دەكات. ئەمە بەتايبەتى راستە ئەگەر حەماس لە ليوارى شكسىدا بىت لە غەززە و، بەم پىيەيش وەلامدانەوەي ميليشيا كان لە عێراق و سوریا زۆر بەرچاو دەبن (لە ھەمبەر ئیسرائىل).

پراستییه‌که‌ی، ئیران هیرش‌کانی حه‌ماس بـ سـهـر ئـیـسـرـائـیـل وـهـک سـهـرـهـتـاـی رـوـوـبـهـرـوـوـبـوـوـنـهـوـهـیـهـکـی دریزخایه‌ن لهـگـهـل ئـیـسـرـائـیـل دـهـبـیـنـیـتـ. لـهـ بـنـهـرـهـتـدـا، ئـهـوـ بـیـرـوـکـهـیـهـ (دـوـکـتـرـینـهـ)ـیـ کـهـ سـوـپـایـ پـاـسـدـارـانـ لـهـ دـهـورـیـ ئـهـمـ جـهـنـگـهـ درـیـزـخـایـهـنـهـداـ بـنـیـاتـ نـاـوـهـ، هـهـوـلـ دـهـدـاتـ ئـیـسـرـائـیـلـ بـوـ مـاـوـهـیـهـکـیـ درـیـزـ بـهـهـیـوـاشـیـ توـوـشـیـ خـوـینـبـهـرـبـوـونـ بـکـاتـ. هـهـرـوـهـکـ فـهـرـمـانـدـهـ بـالـاـکـانـیـ سـوـپـایـ پـاـسـدـارـانـ رـایـانـ گـهـیـانـدـوـوـهـ، "ئـوـپـهـرـاـسـیـوـنـیـ فـهـلـهـسـتـیـنـ سـهـرـهـتـاـیـ پـرـوـسـهـیـ بـهـرـهـ (مـیـحـوـهـ)ـیـ بـهـرـخـوـدـانـهـ بـوـ لـهـنـاـوـبـرـدـنـیـ ئـیـسـرـائـیـلـ."ـ بـهـ وـاتـایـهـکـیـ دـیـکـهـ، تـهـنـانـهـتـ کـاتـیـکـ کـهـ نـاـکـوـکـیـهـکـانـیـ نـیـوـانـ حـهـمـاسـ وـهـ ئـیـسـرـائـیـلـ بـهـرـهـوـ کـوـتـایـیـ خـوـیـ دـهـچـیـتـ، ئـهـوـهـ تـارـانـ خـوـیـ بـوـ بـهـرـزـکـرـدـنـهـوـهـ گـرـزـیـیـهـکـانـ ئـامـادـهـ دـهـکـاتـ، هـهـرـچـهـنـدـهـ لـهـ بـهـرـهـ جـیـاـواـزـهـوـهـ. ئـهـمـهـیـشـ ئـهـوـ شـوـینـهـیـهـ کـهـ پـیـگـهـیـ سـوـورـیـاـ زـوـرـ گـرـنـگـ دـهـبـیـتـ.

لـهـ کـاتـیـکـداـ تـارـانـ فـهـرـمـانـدـهـیـ چـهـنـدانـ مـیـلـیـشـیـاـیـ لـهـ سـهـرـانـسـهـرـیـ سـوـورـیـاـ لـهـ ئـهـسـتـوـدـاـیـهـ، بـهـلـامـ دـوـوـ هـیـزـیـ پـرـوـکـسـیـیـ تـایـیـهـتـ کـهـ لـهـلـایـهـنـ سـوـپـایـ پـاـسـدـارـانـهـوـهـ دـرـوـسـتـ کـرـاـوـنـ، هـهـنـ کـهـ چـهـکـدارـنـ وـهـ فـیـرـ دـهـکـرـیـنـ وـهـرـ لـهـ سـهـرـهـتـاـوـهـ بـهـ شـیـوـهـیـهـکـیـ دـیـارـیـکـرـاـوـ دـرـوـسـتـ کـرـاـوـنـ بـوـ بـهـ ئـامـانـجـکـرـدـنـیـ ئـیـسـرـائـیـلـ: فـاتـیـمـیـوـنـیـ شـیـعـهـیـ ئـهـفـغـانـ وـهـ مـیـلـیـشـیـاـکـانـیـ شـیـعـهـیـ زـهـینـهـبـیـوـنـیـ پـاـكـسـتـانـ.

بـوـ تـیـگـهـیـشـتـنـ لـهـ سـرـوـشـتـ وـهـ ئـامـانـجـ وـهـ تـوـانـاـکـانـیـ ئـهـمـ دـوـوـ گـرـوـوـپـهـ، کـهـمـتـرـ لـیـکـوـلـینـهـوـهـ کـراـوـهـ وـهـ ئـهـمـ هـیـزـانـهـ پـشـتـگـوـیـ خـراـوـنـ، بـوـیـهـ پـیـوـیـسـتـهـ بـگـهـرـیـنـهـوـهـ بـوـ چـوـنـیـتـیـ پـیـکـهـیـنـانـیـانـ لـهـ ماـوـهـیـ جـهـنـگـیـ نـاـخـوـیـ سـوـورـیـاـ. دـهـسـتـپـیـکـرـدـنـیـ خـوـبـیـشـانـدـانـهـکـانـیـ سـوـورـیـاـ لـهـ سـالـانـیـ ۲۰۱۱-۲۰۱۲ـ دـژـیـ رـژـیـمـیـ بـهـشـارـ ئـهـسـهـدـ، دـهـبـیـتـهـ گـرـنـگـترـینـ قـوـنـاغـ لـهـ پـهـرـهـپـیـدـانـیـ بـیـرـوـبـاـوـهـرـیـ مـیـلـیـشـیـاـکـانـیـ سـوـپـایـ پـاـسـدـارـانـ. سـوـورـیـاـ بـرـبـرـهـیـ پـشـتـیـ ئـهـوـ بـهـرـهـ یـاـخـودـ مـیـحـوـهـرـهـیـ تـارـانـ بـوـوـ کـهـ پـیـیـ دـهـگـوـتـرـاـ مـیـحـوـهـرـیـ بـهـرـخـوـدـانـ (مـحـورـ مـقاـومـتـ)، کـهـ شـادـهـمـارـیـ پـشـتـیـوـانـیـ حـزـبـولـلـاـ بـوـوـ، گـرـنـگـ بـوـوـ بـوـ پـرـوـژـهـیـ فـرـاـوـانـکـرـدـنـیـ نـاـوـچـهـیـ هـهـژـمـوـونـیـ سـوـپـایـ پـاـسـدـارـانـ. هـهـرـهـاـ بـوـ پـوـوـبـهـرـوـوـبـوـوـنـهـوـهـ ئـهـگـهـرـیـ رـوـوـخـانـیـ رـژـیـمـیـ ئـهـسـهـدـ، لـهـ سـالـیـ 2013ـوـهـ سـوـپـایـ پـاـسـدـارـانـ نـاـچـارـ کـرـاـ رـیـچـکـهـیـ خـوـیـ لـهـ سـوـورـیـاـ بـگـوـرـیـتـ.

یـهـکـمـ هـهـنـگـاـوـ بـهـرـهـوـ بـهـدـیـهـیـنـانـیـ ئـهـمـهـ کـاتـیـکـ دـهـسـتـ پـیـ دـهـکـاتـ کـهـ ئـایـهـتـوـلـلـاـ عـهـلـیـ خـامـنـهـیـ، رـیـبـهـرـیـ بـالـاـیـ ئـیـرـانـ، شـیـوـاـزـیـ دـهـسـتـیـوـهـرـدـانـ وـهـ ئـامـادـهـیـیـ سـوـپـایـ پـاـسـدـارـانـ لـهـ سـوـورـیـاـ دـهـگـوـرـیـتـ؛ لـهـ پـاـرـاـسـتـنـیـ ئـهـسـهـدـوـهـ بـوـ ئـهـنـجـامـدـانـیـ جـیـهـادـیـکـیـ شـیـعـهـ وـهـ "بـهـرـگـرـیـکـرـدـنـ لـهـ مـهـزـارـگـهـ پـیـرـوـزـهـکـانـیـ شـیـعـهـ"ـ کـهـ وـقـیـ لـهـژـیرـ هـیـرـشـدانـ لـهـلـایـهـنـ مـیـحـوـهـرـیـ "کـهـنـداـوـیـ عـهـرـهـبـیـ-زـایـوـنـیـ-رـفـژـاـوـاـوـهـ".

ئـهـمـ بـانـگـهـشـهـیـ بـوـ جـیـهـادـیـ شـیـعـهـ، کـهـ لـهـ رـوـزـاـواـ پـشـتـگـوـیـ خـراـ (گـرـنـگـیـ پـیـ نـهـدـرـاـ)، رـیـگـهـ بـهـ رـژـیـمـیـ ئـیـرـانـ دـهـدـاتـ کـهـ رـهـگـهـزـ یـاـخـودـ تـوـخـمـیـکـیـ ئـایـدـیـوـلـوـژـیـ بـخـاـتـهـ رـوـوـ بـوـ نـاـکـوـکـیـهـکـهـ کـهـ تـیـشـکـ دـهـخـاتـهـ سـهـرـ دـژـایـهـتـیـکـرـدـنـیـ تـوـنـدـرـهـوـیـ وـهـ تـأـیـفـهـگـهـرـیـ، بـوـ ئـهـوـهـیـ پـشـتـ بـهـ کـارـیـگـهـرـیـ ئـایـدـیـوـلـوـژـیـ بـهـ رـژـیـمـهـکـهـ لـهـ نـاـوـچـهـکـهـداـ بـبـهـسـتـیـتـ بـهـ مـهـبـهـسـتـیـ دـژـایـهـتـیـ ئـایـدـیـوـلـوـژـیـ بـوـ ئـیـسـرـائـیـلـ-جـوـولـهـکـهـ. بـوـ خـامـنـهـیـ وـهـ ئـیـسـرـائـیـلـ بـهـ دـهـکـاتـهـ سـوـپـایـ پـاـسـدـارـانـ، وـهـ کـحـوـسـیـنـ هـهـمـهـدـانـیـ، ئـهـدـایـ لـاـوـاـزـ وـهـ خـرـاـپـیـ سـوـپـایـ سـوـورـیـاـ وـهـ گـرـوـوـپـهـکـانـیـ دـیـکـهـیـ سـهـرـ بـهـ ئـهـسـهـدـ بـهـهـوـیـ نـهـبـوـونـیـ پـاـبـهـنـدـبـوـونـیـ ئـایـدـیـوـلـوـژـیـبـیـانـهـوـهـ بـوـوـ وـهـ کـهـ هـیـزـیـکـیـ شـهـرـکـهـرـ. ئـهـمـ گـرـوـوـپـانـهـ وـهـ بـهـکـرـیـگـرـاـوـ سـهـرـ دـهـکـارـانـ کـهـ پـاـبـهـنـدـبـوـونـ وـهـ دـلـسـوـزـیـ ئـایـدـیـوـلـوـژـیـ بـیـوـیـسـتـیـانـ نـهـبـوـوـ.

بانـگـهـشـهـیـ جـیـهـادـیـ شـیـعـهـ پـاـسـاـوـ وـهـ بـیـانـوـوـیـهـکـ بـوـوـ بـوـ سـوـپـایـ پـاـسـدـارـانـ بـوـ بـنـیـاتـنـانـیـ مـیـلـیـشـیـاـیـ گـوـپـرـاـیـهـلـیـ ئـایـدـیـوـلـوـژـیـ. لـهـ رـوـوـیـ سـهـرـمـایـهـکـانـیـ پـرـوـکـسـیـیـ سـهـرـ بـهـ سـوـپـایـ پـاـسـدـارـانـ، مـیـلـیـشـیـاـکـانـیـ دـرـوـسـتـکـرـاوـیـ سـوـپـایـ

پاسداران کوشنده‌ترین و له‌ژیر فه‌رمانده‌بی و کونترولی ته‌واوی سوپادان. ئەم گرووپانه نەک تەنیا پشتیوانی سه‌ربازی و دارایی و لوجستی له تاران و هرده‌گرن، بەلکوو سوپای پاسداران کات و سه‌رچاویه‌کی به‌رچاویش خه‌رج ده‌کات بۆ رادیکال‌کردنی (توندراووکردنی) هەموو ئەو کەسانه‌ی کە له‌لایه‌ن سوپاوه دامه‌زراون بۆ دلنيابوون له‌وهی کە ئەوان چه‌کداریکی ئايديولوژين نەک مووچه‌خۆر و به‌کریگیارو.

بۆ جیبەجیکردنی ئەم پلانه نوییه، سوپای پاسداران به‌تەواوی ژیرخانی دەسەلاتی نەرمی رژیمی ئیرانی له سه‌رانسەری رۆژه‌لاتی ناوەراست و دەرهوودا به‌کار دەھینیت بۆ راکیشان و رادیکال‌کردنی گەنجانی شیعه بۆ دروستکردنی گرووپی میلیشیا نوی. فه‌رمانده بالاکانی سوپای پاسداران راسته‌وخۆ پەیوه‌ندیيان به نووسینگەی خامنەییه‌وه‌هی، وەک سەعید قاسمی، کە سه‌رکردایه‌تیی ئەو هەولانه‌یان کرد.

قاسمی، کە رۆلیکی سه‌رهکی گیرابوو له بەرنامه فه‌رمییه‌کانی دامه‌زراندی سوپای پاسداران و راهینانی ئەو گرووپانه، دەستبەجى چاوی خسته سه‌ر ژماره‌یه‌کی به‌رچاوی پەنابه‌رانی شیعه‌ی ئەفغان له ئیران. ماوه‌یه‌کی زۆره باسی له‌وه کردووه کە دەیه‌ویت حزب‌وللای ئەفغانستان دامه‌زرینیت. بۆ ئەم مەبەسته به‌خیرایی هزاران خویندکاری شیعه‌ی ئەفغان و پاکستانی کە له زانکوی نیووده‌وله‌تیی ئەلموسته‌فای سه‌ر به سوپای پاسداران دەيانخویند، کرانه ئامانج بۆ ئەوهی بىننه ناو ئەم هیزه‌وه. ئەم خویندکارانه به‌کار ھینراون بۆ پیکھینانی دوو يەکەی سوپای پاسداران له سالانی 2014-2015: يەکەی فاتیمیونی ئەفغان کە له نزیکەی 1000 چه‌کدار پیک دەھات و شانه بچووکه‌کەی زهینه‌بیون کە له سه‌رەتادا له 24 چه‌کدار زیاتر نەبوون. لەگەل ئەوهیشدا، سیاسەتی رۆزاوا بەرامبەر ئیران لهم ماوه‌یه‌دا بەبى مەبەست سه‌رچاوه‌کانی دارایی بۆ ئیران ئازاد کرد کە رېگەی به سوپای پاسداران دا بۆ پاره‌دارکردنی میلیشیاکان له رۇوی توانا و قەباره‌وه. لەگەل لاپردىنی هەندىيک له سزا نیووده‌وله‌تییه‌کان له سه‌ر تاران وەک بەشىك له رېككە وتنە ناوکييە كاتييە‌کەی سالى 2013 و دواتر رېككە وتنى ئەتۆمىيى 1+5 لە سالى 2015، سوپای پاسداران پاره‌ى پیویستى دەست كەوت بۆ زيادکردنی ژماره‌ی ئەندامانی ئەو هیزه پروکسیيائە و تەنانەت خىررا زيادکردنی ژماره‌ى میلیشیاکانی سوپای پاسداران له دەرهووه‌ی ئەو دوو گرووپه. ئەوه بۇوه هوئى ئەوهی کە تەنیا له ماوه‌ی چەند سالىكدا، فاتیمیون هیزى شەركەرى خۆى بۆ زیاتر له 15,000 چه‌کدار و زهینه‌بیون ژماره‌ى هیزه‌کانی زياد کردووه بۆ نزیکەی 5000 چه‌کدار.

تاران کات و سه‌رچاویه‌کی به‌رچاوی خه‌رج کرد بۆ رادیکال‌کردن (توندراووکردن) ئەو چه‌کدارانه و رېك وەکوو بەرنامه‌ی راهینان و مەشقپېکردنی خودى ئەندامانی سوپای پاسداران کە زیاتر له سەدا 50ى راهینانه‌کان بۆ ئەندامانی خۆى پیک دەھینیت. ئەوهیش له چوارچیوه‌ی ئەو بۆچۈونه ئىسلامييە توندراووکەنیه‌یه کە ئەفغان و پاکستانیيە‌کانيان له‌گەلدا راھیناوه کە وايان لى دەکات بەتاپىه‌تى ئىسرائىل بکەنە ئامانج. ئەم سه‌ربازانه لەزیر بېروباوه‌رى سه‌ربازى سوپای پاسداران له چوارچیوه‌ی دۆكترينى مەھدەوييەت (Mahdism) راھینراون و پەروه‌رده کراون؛ ئەم عەقىدە ياخود دۆكترينى دەلىت، گەورەترين بەرىيەست له بەرددەم گەرانه‌وهی ئىمامه شاراوه‌کەی ئىسلامى شیعه (ئىمام مەھدى)، بۇونى دھولەتى ئىسرائىلە.

بەپى هەندىيک گېرانه‌وهی مىزۋوبيي شیعه‌کان، پېش دەركە وتنى ئىمامى مەھدى، جەنگىكى كۆتايى (final battle) رۇو دەدات کە ئىسرائىل و جوولەكە‌کان له هەموو جىهاندا له‌ناو دەبات. وەک بەشىك له بەرنامه‌ی دامه‌زراندی سوپای پاسداران، چه‌کدارە‌کان له سه‌ر ئەوه پەروه‌رده کراون بۆ ئەوهی باوه‌ر بەوه بکەن کە سوپای پاسداران و چه‌کدارە میلیشیا يېكەن ئامرازى سه‌ربازىن بۆ خىراکردن و ئامادەکردنى

زهmineh bo' dherk'e ton v گه رانه وهی ئیمامی مههدی. وهک يه کیک له که سایه تییه ئایینییه کانی سوپای پاسداران که بېرپرسیاره له چالاکییه ئایدیولوژییه کانی فاتیمیون دەلیت: "فاتیمیون نموونه یه کە لە بزووتنە وهیک بۇ ئامادە کردنى زهmineh و بەستىن بۇ دووبارە دherk'e وتنە وهی ئیمامە شاراوهکە."

لهگه نگی سوریا که به پیشه‌کی جهانگی کوتایی بوقتی اسرائیل پیناسه کرا، ئەم عەقیده ياخود بیرونکەیه لە پیشەوەی هەولەکانی سوپای پاسداران بۇو بوقتی راکیشان و رادیکالیزەکردن و راهینانی ئەندامانی فاتیمیون و زەینەبیون، هەروەك لە بىرەوەریبەکانی فەرماندەیەکی کۆچکردووی فاتیمیون لە سالى 2015 نۇوسراوه دەلىت: "ئاواتى فاتیمیونى ئىمە رۇوبەرۇوبۇونەوەي راستەوخۆيە لهگەل رژىمى ئىسرائىل. فاتیمیون لە سوریا راهینان دەكات و دواتر بەلینى خودايى [رېبەرى بالاى پىشىورى ئىران رۆحوللا خومەينى] جىبەجى دەكەين؛ "دەبىت ئىسرائىل لەسەر رۇوى زەھى بىسىرىتەوە." هەروەها چەند ھەزمارىكى دەستى يەكەم لەلایەن دامەزرىنەرانى فاتیمیون ھەمان پەيام دووبارە دەكتەوە: ئەوەيە كە هانيان دەدات و پالنەريانە بوقتى جهانگى کوتایى" دېرى ئىسرائىل.

له زور رووهه، سوپای پاسداران راستگو بwoo بهرامبهه بهلین (قسه) و ئەركەكانى به بهكارهينانى ئەو گرووپانه بـو سەركوتكردنى شۇرۇشى سوروريا به شىۋىھىيەكى دېندانە و، زۆرى پـى نەچوو تا سوپای پاسداران پىگەي سەربازىيى به درىزايىيى سنورى لەگەل ئىسراييل دامەزراند بـو كردىنەوهى بهرهىيەكى نوئى - كە هەموويان راستەوخۇ لەزىر چاو و سىبەرى رۆزاوادا رەپەييان دا.

تیسraelیل به دلنیاییه و ئاگاداری ئەم هەرەشەیە بۇوه، بۆیە هەلمەتىکى ئاسمانى شەرانگىزانەی لە دژى ئەنجام داوه بۇ بەئامانجىكىرىنى ئەو سامانانەی سوپای پاسداران. بەلام ئەم ھیرشانە لە وەستاندۇن و رېگىرىكىرىنى لە جىبەجىكىرىنى ئامانجەكانى سوپای پاسداران شىكستىيان ھىناواه. لە كاتەوە رېزىمى خامنەيى لە ئىران جەختى لەسەر پەتكەنلىكىنى پىكەكانى سوپای پاسداران لە سووريا و فراوانكىرىنى ھىزە شەركەرهەكانى فاتيمىيون و زەينەبىيۇن كردووه. كشانەوەي ئەمرىكا لە ئەفغانستان و دەستبەسەرداگرتىنى كابول لەلایەن تاللىبانەوە، كە بۇوه هوى كۆچى بەكۆمەللى پەنابەراني شىعەي ئەفغان بۇ ئىران، بۇوه هوى ئەوەي سوپاي پاسداران بەتەواوى سوود لە بەرزبۇونەوەي ژمارەي پەنابەرەكان وەربىگەریت بۇ وەرگەرتىنى شەركەرەن نوى لە يەكەي فاتيمىيون و زىيادكىرىنى ژمارەييان. ھەروەها چەكدارانى ئەو گروپانە دەستييان كردووه بە رۈلىكى چالاكتىر لە ئۆپەراسىيۇنە (تىرۇرۇستىيەكانى) ھىزى قودسى سوپاي پاسداران لە دەرەوەي ولات كە ھاوللاتىيانى تیسraelیل و ئەندامانى كۆمەلگەي جوولەكەيان كردۇتە ئامانج. بۇ نموونە، لە تىرىنە يەكەمى ٢٠٢١، پۆليسي دژەتىرۇر لە قوبرس پىيلانىكى تىرۇرۇستىي پەيوەندىدار بە سوپاي پاسداران لە دژى ھاوللاتىيەكى تیسraelیل پوچەل كردىوە كە لەلایەن شانەيەكى پاكسستانىي سەر بە زەينەبىيۇنەوە رېك خرابوو. ھەروەها تیسraelیل ئەو فرۇكە بىتفرۇكەوانانەي خستە خوارەوە كە لە كۆتايدا تیسraelیل گەيشتبۇوە ئەو دەرنجامەي كە لەلایەن سوپاي پاسدارانەوە لە سوورياوە بە ئامانجى تیسraelیل ھەلدراون.

عیراق گوړه پانیکی دیکه یه که پژیمی ئیران ده توانيت سوودی لی و هر یگریت له جیاتی ئوهی حزبوللابو کردن وهی بهره باکور دژی ئیسرائیل به کار بهینیت. هه روهدنا سوپای ئمریکا فروکه بیفروکه وانی به سه ر عیراقدا خسته خواره و که بریار بمو هیرش بکاته سه ر ئیسرائیل؛ له وانه دوو فروکه که له سه رهتای سالی 2022 دا خراونه ته خواره وه.

هه ر له ئىستاوه زانيارى و راپورتهكان ئامازه بهوه دهكەن كه ميليشياكانى عيراق گېشتونەتە لوبنان. ئەم دايياميكييەتە، نەرمى و تواناي گواستنەوەي هەندىك لە ميليشياكانى ميحوەرى بەرگرى (محور مقاومت)ى رژيمى ئيران نيشان دهداات. لەگەل ئەوەي حزبوللا رولىكى گەورەتر دەگىريت لە بەریوھبردنى ئەو ميحوەرەدا له دواى مردى فەرماندەي سوپاي قودس، قاسىم سولەيمانى، ئەمە دەكىريت رىكەيەك بىت بۇ سکرتيرى گشتى، حەسەن نەرسوللا، بۇ كەمكىرنەوەي گوشارەكانى وەلامدانەوەي حزبوللا و، له جياتى ئەو بەرپرسىيارىتى بۇ بەشەكانى ديكەي بەرهى بەرخۇدان بلاو بكتەوه.

لەوانەيە له ئىستادا بۇ هەردۇو سوپاي پاسداران و حزبوللا، هيڭشىك بۇ سەر ئىسرائىل له بەرهى سورىيا يان عيراق باشتىر بىت، چونكە هەر دەستيورەدانىكى حزبوللا پىگەي گروپەكە لە لوبنان دەخاتە مەترسىيەوە. له سورىيائى ژىر دەسەلاتى ئەسەد، نە فاتيمىيون و نە زەينەبيۇن ھەمان كىشەي ناوخۇيان نىيە، ئەمەيش لە ئەگەرى بەشدارييەن لە جەنگ مەترسى بۇ سەر تاران زۆر كەمتر دەكتاتەوە. ئەمە بۇ ميليشيا عيراقىيەكانىش هەر راستە، ھەرچەندە له ھاوتا سورىيەكانىان كەمتر تىچۈويان ھەيە؛ ھەرچەندە بەھۇي بارودۇخى سىاسييەستىيارى عيراق، واشىنتۇن دەسەلاتى زياترى ھەيە بەسەر بەغدا وەك لە دىمەشق.

بەم پىيە، له روانگەي سەربازىيەوە، تىچۈوي بەشدارى لە سورىيا و عيراق، زۆر كەمتر لە دەستيورەدانى حزبوللا لە باشۇورى لوبنانەوە. حزبوللا هيڭستا بەھادراترين سەرمایەي سوپاي پاسدارانە لە ناوجەكەدا و گروپەكەي بە ژىرخانىكى زۆر پىشكەتووى سەربازى، چەكدار كردووه. بۇ سوپاي پاسداران بەكارھىنلىنى چەكدارانى فاتيمىيون و زەينەبيۇن زۆر كەم تىچۈووتر و ئاسانتە لە مەترسىي زيانگەياندىن بە حزبوللا لە لوبنان.

ئەو رەوتەي كە سوپاي پاسداران ميليشياكانى وەك فاتيمىيون و زەينەبيۇن پىدا تىپەر كردووه، ھاوشىۋەي ئەو پرۆسەيە كە حزبوللاى لوبنان پىدا تى پەريوه. سوپاي پاسداران توانىيەتى دوو رېكخراوى تىرۇرپىستىي ئىسلامىي چەكدار و پەرەرەتكەن دروست بكت كە لە چەكدارانى دژە-جوو و ئىسرائىل پىك ھاتووه بە ئامانجى لەناوبىرىنى تاكە ولاتى جىهان كە زۆرىنەي جوولەكەي تىدايە و تەنبا چەند كىلۆمەترىك لە سنورى ئىسرائىلەوە دوورى راگرتۇون. ھەر لەبەر ئەم ھۆيەيشە كە نابىت بەرهى سورىيا و عيراق پشتگۈي بخريت لە ھەلسەنگاندىنەكانى ھەرەشەي ھەددەۋىيەتى خۆي دوو ھىنده زياتر كردووه لە پەيوەندى بە هيڭشە تىرۇرپىستىيەكانەوە بۇ سەر ئىسرائىل وەك پىشەكىيەك بۇ لەناوجۇونى ئىسرائىل و گەرانەوەي ئىمامە شاراوهكە (ئىمام مەھدى). ئەمە دەبىت زەنگى ئاگاداركەرەوە بىت. دەولەتان و سىاسەتونان بەبەرەتەنەمى پەھەندى ئايىدىلۇزىي سوپاي پاسداران و توپە جالجالوكەيىيەكەي بە كەم ھەزمار دەكەن. ھەرچەندە بەھۇي ئالۇزىيەكانىيەوە ئەم بابەتە پشتگۈي خراوه، بەلام بەشىكى لەبەر ئەوەيە كە لەگەل ئەجيىندا سىاسييەكانى دەولەتاندا ناگونجى.

لەگەل ئەوەيىشدا، له كاتىكدا چەكدارانى فاتيمىيون و زەينەبيۇن بە ليىدانى تەپلى عەقىدەي مەھددەۋىيەتى سوپاي پاسداران، بەرەو سنورى ئىسرائىل جوولە دەكەن، ھەلەيەكى كوشىنەيە ئەگەر ئەم ھەرەشەيە لە سورىيا و دوورترىش لە سورىيا، بە كەم ھەزمار بکرىت. سوپاي پاسداران بە ئامانجى دژايەتى و جەنگى دژى ئىسرائىل ئەو ميليشيايانى رىك خست و پاشان لەسەر بنەماي تائىيفى و توندپەھوئى راھىنلىنى پى كردىن. بەم پىيە، ئەوەيە كە نزىكەي دەيەيەك لەمەوبەر زياتر وەك پۇپاگەندەيەك دەرەكەوت، لەوانەيە

ئەمروز زۆر نزىكتىر بىت لە واقع.

سەرچاوه:

<https://foreignpolicy.com>